

ประวัตินุสาวรีย์วีรไทย

สัมพันธ์ นวลนีน

อ นุสาวรีย์วีรไทย หรือที่ชาวเมืองนครฯ เรียกกันว่า พ่อจ๋าดำ หรือ เจ้าพ่อดำ ตั้งอยู่ภายในใจกลางของค่ายวิชราวุธ กองทัพภาคที่ ๔ นครศรีธรรมราช ห่างจากตัวเมืองนครศรีธรรมราช ไปตามถนนสาย นครศรีธรรมราช-ท่าแพ ทางทิศเหนือประมาณ ๖ กิโลเมตร เป็นหนึ่งในผลงานชิ้นเอกของ ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ในสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ เพื่อเป็นการรำลึกถึงวีรกรรมของเหล่าบรรดาทหารหาญที่พลีชีพ ต่อสู้ข้าศึก เพื่อปกป้องมาตุภูมิ เหตุการณ์การสู้รบในวันนั้น กองทัพไทยต้องสูญเสียกำลังทหาร และยุวชนทหาร ช่วยรบในจังหวัดปัตตานี สงขลา สุราษฎร์ธานี ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ และนครศรีธรรมราช รวมกว่า ๑๐๐ นาย ดังปรากฏนามจารึกไว้ที่ฐานอนุสาวรีย์ ทั้ง ๖ ด้านอนุสาวรีย์จ๋าดำ หรือ อนุสาวรีย์วีรไทย ยังคงยืนตระหง่านบนจุดที่ได้สู้รบปกป้องปฐพีไทยสืบมา

เรื่องราวการต่อสู้ดังกล่าวนี้ มีดังนี้ คือ ใน พ.ศ.๒๔๘๒ ได้เกิดวิกฤตการณ์สงครามโลกครั้งที่ ๒ ในทวีปยุโรป โดยมีเยอรมนี และอิตาลีซึ่งเรียกว่าฝ่ายอักษะฝ่ายหนึ่ง กับสัมพันธมิตรซึ่งประกอบด้วยสหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส อีกฝ่ายหนึ่ง การสงครามได้ขยายตัวกว้างขวาง ครั้นถึง พ.ศ.๒๔๘๔ ญี่ปุ่นเข้าร่วมกับฝ่ายอักษะ สงครามได้ถูกถล่ม

เข้าสู่ทวีปเอเชีย โดยญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกพร้อมกันในประเทศสิงคโปร์ อินโดนีเซีย มลายู และไทย เมื่อเช้าตรู่วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๘๔ ซึ่งเป็นเวลาเดียวกันกับที่โจมตี ฐานทัพเรือเพิร์ลฮาร์เบอร์ ของ สหรัฐอเมริกา ในประเทศไทย ญี่ปุ่น ยกพลขึ้นบกพร้อมกันที่ สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ปัตตานี นครศรีธรรมราช และ ปราจีนบุรี โดยที่ฝ่ายไทยไม่คาดคิด

อนุสาวรีย์วีรไทย ค่ายวิชราวุธ นครศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นที่ตั้งกองกำลังสำคัญของภาคใต้ คือมณฑลทหารบกที่ ๖ ในเวลานั้นมี พลตรีหลวงเสนานรงค์ เป็นผู้บัญชาการมณฑล เข้าวันเกิดเหตุ ได้รับแจ้งข่าวจากนายไปรษณีย์ นครศรีธรรมราชว่า ญี่ปุ่นได้ส่งเรือรบ ประมาณ ๑๕ ลำ มาลอยลำในอ่าวสงขลา และได้ยกพลขึ้นบกที่เมืองสงขลา พลตรีหลวงเสนานรงค์ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๖ จึงสั่งการรับศึก และสั่งให้เตรียมกำลังเคลื่อนย้ายไปสนับสนุนกองทัพสงขลา โดยด่วน ขณะเตรียมการอยู่นั้น ก็ได้รับแจ้งจากพลทหารว่า ญี่ปุ่นได้ยกพลขึ้นบกที่บ้านท่าแพ ตำบลปากพูน ผู้บัญชาการมณฑล จึงสั่งการให้ทุกคน ทำการต่อสู้เต็มกำลัง โดยความมุ่งหมายที่จะมิให้กองทหารญี่ปุ่น เข้ายึดโรงพยาบาลได้เป็นอันขาด การสู้รบระหว่างทหารไทย ยุวชนทหาร กับทหารญี่ปุ่นเป็นไปในลักษณะประจัญหน้า พื้นที่บริเวณสู้รบอยู่ในแนวเขต ทหารด้านเหนือ กับบริเวณตลาดท่าแพ มี ถนนราชดำเนิน ผ่านพื้นที่ในแนว เหนือ-ใต้ การรบทำได้ไม่สะดวกนัก เพราะตลอดเวลาตั้งแต่ ๐๗.๐๐-๑๐.๐๐ น. ฝนได้ตกลงมาอย่างหนัก การเตรียมรับมือข้าศึก ภายหลังที่ได้รับโทรเลข ฉบับนั้น ผู้บังคับบัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๖ จึงสั่งการให้แตรเดี่ยว ณ กองทัพรักษาการณ์ประจำกองบัญชาการ เป็นสัญญาณเหตุสำคัญ และเรียกหัวหน้าหน่วยที่ขึ้นมาประชุมที่กองบัญชาการมณฑลเพื่อเตรียมรับมือข้าศึก ซึ่ง ผบ.มณฑล คาดว่าคงจะบุกขึ้นนครศรีธรรมราชด้วย ในขณะที่ฝนตกลงมาอย่างหนัก ขณะที่ ผบ.มณฑล ได้สั่งการ และมอบหมายหน้าที่รับข้าศึกอย่างรีบเร่งอยู่นั้น ก็ได้รับแจ้งข่าวจาก พลฯ จ้อน ใจซื่อ และ พลฯ เต็ม ถูกเสื่อ สังกัดหน่วย ป.พัน ๑๕ ซึ่งเป็นเวรตรวจเหตุการณ์ที่บ้านท่าแพ (ใกล้ค่ายวิชราวุธ) ว่าได้พบกองทหารญี่ปุ่น กำลังยกขึ้นจากเรือรบไม่ทราบจำนวนพลทหาร และลำเลียงกำลังด้วย เรือท้องแบนมาตามคลองท่าแพ จะขึ้นที่ท่าแพ ในขณะที่จะพยายามจะกลับมารายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบก็ถูกทหารญี่ปุ่นควบคุมตัว แต่ พลฯ จ้อน ใจซื่อ พยายามหลบหนี มารายงานผู้บังคับบัญชาได้ในเวลา ๐๗.๐๐ น. และในเวลาเดียวกัน ส.ท.ประศาสน์ ลิทธิวิสัย ก็วิ่งกระหืดกระหอบมาแจ้งข่าวนี้แก่ผู้บังคับการมณฑลด้วย ผบ.มณฑล ได้สั่งการให้เปิดคลังแสงและจ่ายอาวุธปืนเล็ก ปืนกล และปืนประสุนให้แก่ทุกคนที่ยังไม่มีอาวุธประจำกาย และประกาศให้ทุกคนทำการต่อสู้อย่างเต็มสติกำลัง

โดยความมุ่งหมายที่จะมิให้กองทหารญี่ปุ่นเข้ายึดโรงทหารได้เป็นอันขาด ผู้ที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาแน่นอน ก็ให้เข้าสมทบกับหน่วยใดหน่วยหนึ่งซึ่งประจำอยู่ตามแนวต่างๆ ในหน่วย ร.๑๗ พอคำสั่งด้วยวาจาไม่ว่าจะเป็นคำสั่งประกาศขนาดคำสั่งผู้รับคำสั่งทุกคนทุกหมู่ทุกเหล่าได้รับลงมือปฏิบัติตามโดยทันที โดยมีได้มีการสะทกสะท้านหวาดกลัว หรือแสดงอาการตื่นเต้นลี้ภัยแม้แต่น้อย

๕

ทำตัวเป็น ไม่รู้อะไรอะไรบ้าง
ก็จะมีโอกาสได้รู้อะไรอีกเยอะ
หากทำเป็นรู้ไปหมด
อาจจะไม่มีใครอะไรอีกเลย